

نوشته لویش فیلیپ بارتو

طلیعه عصری جدید

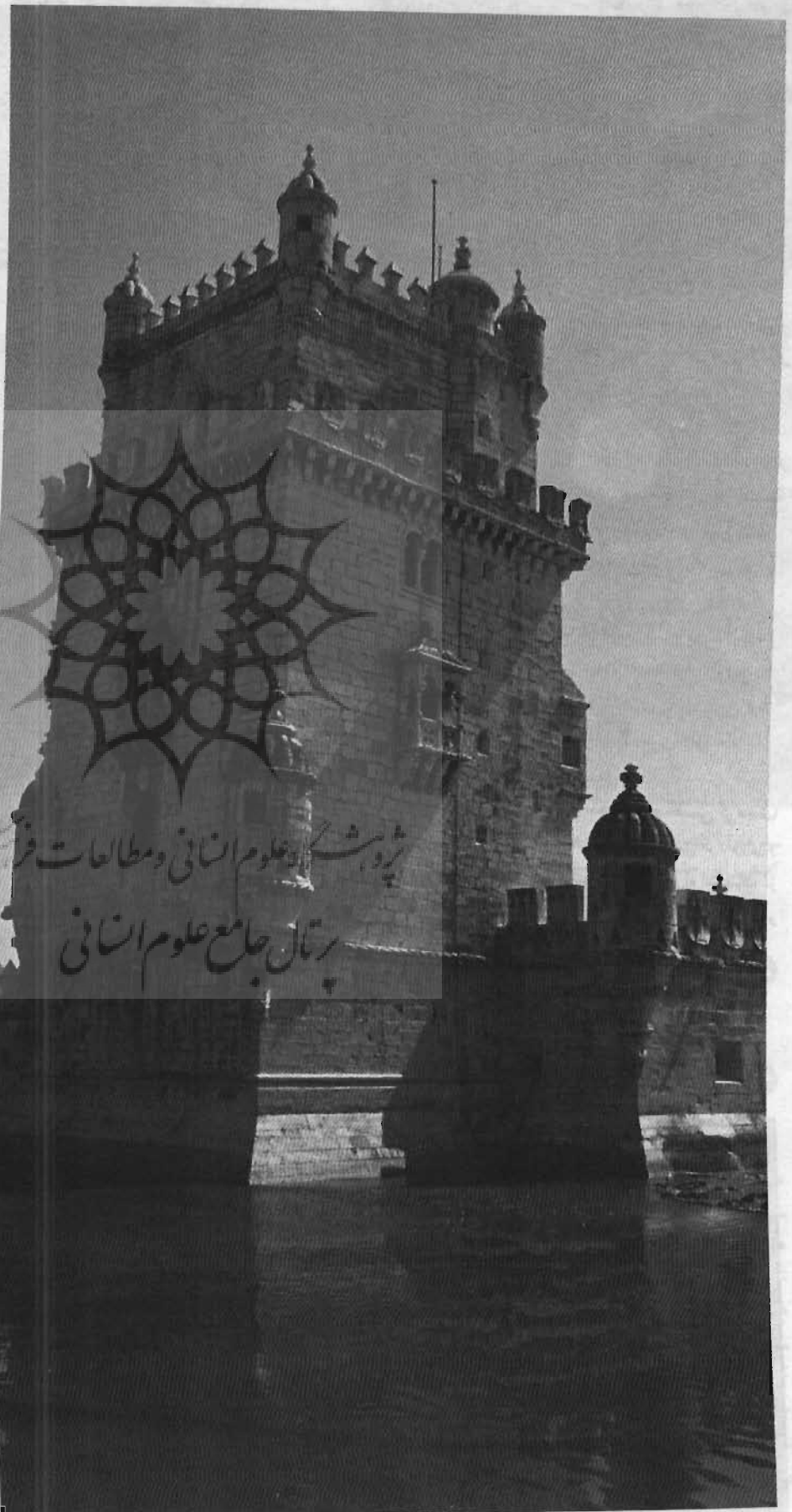
در پایان قرن چهاردهم وسعت دنیای شناخته شده حداکثر برابر یک چهارم وسعت حقیقی جهان بود و تمدن اسلامی ارائه دهنده این اطلاعات. تکمیل تدریجی اطلاعات جغرافیایی طی قرون پانزدهم و شانزدهم میلادی در اثر اقدامات ابتکاری اروپای مسیحی صورت گرفت.

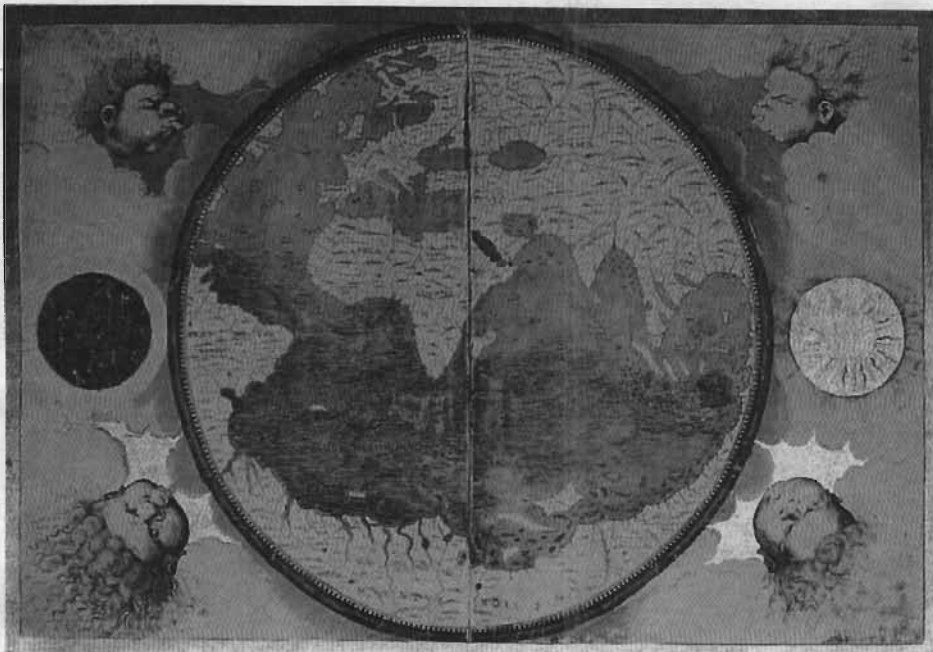
کشور پرتغال با اعزام هیات‌های بزرگ اکتشافی به دریاها، مسؤول اصلی نزدیک‌تر کردن قاره اروپا به آفریقا، آسیا، آمریکا و اقیانوسیه بود. اهمیت این اکتشافات در تاریخ تمدن به سبب سهم عمده آن در گشایش کره زمین است. در اثر مساعی پرتغالی‌ها، اروپاییان از دماغه‌های تارقایا و بوزادر، که قبلاً محدوده کشتی‌رانی در سواحل غربی آفریقا بود و بندرت از آن فراتر می‌رفتند، با کشتی گذشتند. آنها تا مناطق استوایی و نیمکره جنوبی پیش رفتند و عقیده قدیمی اروپاییان مبنی بر غیر مسکونی بودن این نواحی را بی‌اعتبار کردند. این اکتشافات وجود ارتباط بین اقیانوس‌های اطلس و هند را - که «راه هند» نامیده شد - ثابت کرد و نظریه سنتی آن زمان را دایر بر اینکه اقیانوس هند را خشکی احاطه کرده است مردود اعلام کرد.

تصویری جدید از دنیا

در نتیجه تحولی که در ارتباطات و در دانش روی داد، برای اولین بار تصویر نسبتاً صحیح‌تری از سیاره زمین پدیدار شد. مناطق استوایی و نیمکره جنوبی زمین کم ارزش‌تر از بقیه کره زمین نبود بلکه از نظر دارا بودن انواع متنوع‌تری از کانی‌ها، گیاهان و حیوانات با مناطق دیگر تفاوت داشت. این تحول به کشف همسانی و یگانگی نوع بشر و پراکندگی آن در سراسر جهان نیز کمک بزرگی کرد. آگاهی جدیدی که از وجود زندگی در مقیاس جهانی در قرنهای پانزدهم و شانزدهم پدید آمد، باعث شد اقتصادی جهانی بر پایه مقررات تجارتنی نابرابر، اعمال شده در داد و ستدهای اروپائیان با جوامع دیگر، بوجود آید. اقتصادی تجاری

برج بلم (سمت راست) که از اوایل قرن شانزدهم، زمانی که برای دفاع از بندر لیسبون ساخته شد، در دهانه رود تاگوس به نگهبانی ایستاده است. این شاهکار معماری دوره رنسانس پرتغال، سمبول مسافرت‌های اکتشافی شد. کشتی‌ها از اینجا راه خود را به سوی هند، آفریقا، چین و ژاپن در پیش گرفتند.

این نقشه که لوپوهوم نقشه کش برتغالی در سال ۱۵۱۹ آن را کشیده است، تلاشی در هماهنگ کردن اطلاعات گردآوری شده در یانوردان اروپایی و قوانین جغرافیای بطلمیوسی است که سالها مورد احترام بود. بنظر می‌رسد مناطق شرق و شرق دور به جزایری که در غرب، برتغالی‌ها و اسپانیایی‌ها کشف کردند، متصل است.

از نظر اکتشافات جغرافیایی جلوتر از کشورهای دیگر اروپایی بودند بلکه اولین افرادی هم بودند که به‌قاره‌های آسیا، آفریقا، امریکا و اقیانوسیه و اقیانوس‌های بزرگ جهان (هند و آرام) راه پیدا کردند.

در نتیجه این اقدامات عظیم، کشور پرتغال محل استقرار بانک اطلاعات جهانی شد. برای اولین بار سیستمی جهانی از مبادلات مادی و معنوی شکل گرفت. تا قبل از این عصر هرگز چنین انبوه اطلاعاتی در چنان زمینه‌های متفاوتی از تعیین عرض جغرافیایی، آب بخشان و انحراف مغناطیسی گرفته تا گیاه‌شناسی، حیوان‌شناسی و کانی‌شناسی گردآوری و طبقه‌بندی نشده بود. تلاشهای اولیه در راه استفاده از اطلاعات طبقه‌بندی شده از اقیانوسها، قاره‌ها و جوامع نیز در این زمان بعمل آمد.

خوان رودریگس کابریلیو در اکتشاف فلوریدا و در سالهای ۱۵۴۲ و ۱۵۴۳ در اکتشاف کالیفرنیا نقشی تعیین کننده داشت. پرتغالی‌ها با رسیدن به مالاکا و هند شرقی در سالهای ۱۵۰۹ تا ۱۵۱۱، به‌چین در سال ۱۵۱۳ و به‌زاین در سالهای ۱۵۴۲ و ۱۵۴۳، به آسیا و اقیانوسیه نیز قدم گذارند.

اروپائیان دیگر دیرتر از پرتغالی‌ها، که می‌توان گفت پیشاهنگان ورود به عصر جدیدی از اطلاعات و تاریخ بشر در سالهای دهه ۱۴۲۰ و ۱۴۳۰ بودند، به‌دنیای جدید رسیدند. سال ۱۴۹۲ اولین تاریخ مهم کشورگشایی اسپانیایی‌ها بود، یعنی زمانیکه کریستف کلمب (۱۴۵۱ - ۱۵۰۶) که در ارتش شاهان کاتولیک اسپانیا، فردیناند و ایزابلا، ثبت نام کرده بود به‌هند غربی رسید. کشورگشایی فرانسوی‌ها و بریتانیایی‌ها در دهه ۱۵۳۰ شروع شد. پرتغالی‌ها نه تنها

دارای مرکزیت در شهرهایی مانند لیسبون و سویل؛ و اروپای مرکزی و شمالی و شهرهای ایتالیا بازار فروش کالا و تأمین کننده منابع اقتصادی آن.

اولین آثار فرهنگ جهانی نیز پدیدار شد: کتابها، نامه‌ها، گزارش‌ها و نقشه‌های مختلف نه تنها در اروپای جنوبی، بلکه در نقاطی مانند گوا، ماکائو و ناگازاکی نیز منتشر یا توزیع شد.

در یانوردان پرتغالی در دهه‌های ۱۴۲۰ و ۱۴۳۰ در جزایر مادیرا و آزور (آسور) ساکن شدند و پس از آن در اقیانوس اطلس در امتداد سواحل غربی آفریقا پیش رفتند. خیل آئشش در سال ۱۴۳۴ از دماغه بوژادور گذشت. بین سالهای ۱۴۴۰ و ۱۴۶۰ پیشروی بیشتری در امتداد سواحل گینه صورت گرفت و جزایر کیپ‌ورد کشف شد. در ۱۴۷۰ جزایر فرناندو پو، سانتو تومه، پرنسیپ و آنسویون کشف شد. در ۱۴۸۳ دیباگو کاتو به‌رودخانه کنگو رسید و پس از آن در سالهای ۱۴۸۷ - ۱۴۸۸ بارتولومدیان با گذشتن از دماغه امیدنیک - که او آنرا «دماغه طوفانها» نامید -

وجود ارتباط بین اقیانوس اطلس و اقیانوس هند را ثابت کرد. مسافرت بزرگ واسکو دوگاما در سالهای ۱۴۹۷ تا ۱۴۹۹ راه دریایی بین اروپا و آسیا را گشود. در قرن شانزدهم انگیزه کشورگشایی، پرتغالی‌ها را با انجام اکتشافاتی در امپراتوری مونوموتاپا (زیمبابوه کنونی) در ۱۵۱۴ به‌درون خاک آفریقا و در سال ۱۵۰۰ با رسیدن پدرو آلوارش کابریلیو به‌مزیل، و برادران کورتورئال به نیو فوندلند به‌امریکا کشانید.

خوان دو کاسترو دانشمند و کاشف پرتغالی که مدتی نایب‌السلطنه پرتغال در هندوستان بود، با کتاب معروف خود به‌نام روتیروس (کتاب هدایت کشتی) خدمت بزرگی به‌علم دریانوردی انجام داد. این تصویر از (۱۵۵۸) Codex Lisurate de Abreu که در کتابخانه بیسبون مورگان نیویورک نگهداری می‌شود، برداشته شده است.

از نقشه‌های دریایی جدیدتری که در این صفحه و صفحه مقابل نشان داده شد، نقشه زیر راهی را که واسکو دوگاما در امتداد ساحل آفریقا پیروده است نشان می‌دهد و نقشه مقابل مسیر سفرهای اقیانوس اطلس دیباگو کاتو، بارتولومدیان و پدرو آلوارش کابریلیو به‌مزیل را مشخص می‌کند.

عصر کشورگشایی

در اکتشافات پرتغالی‌ها دو مرحله اصلی وجود داشت که با یک دوره رکود بین سالهای ۱۴۶۰ تا ۱۴۶۹ به علت درگذشت شاهزاده هانری دریانورد و در اثر تردید در سیاست ژئواستراتژیکی آلفونسوی پنجم (۱۴۳۸ - ۱۴۸۱)، از هم جدا می‌شد. اولین مرحله با فتح سبته در مراکش در سال ۱۴۱۵ شروع شد و در سال ۱۴۶۰ با ورود پرتغالی‌ها به سیرالئون خاتمه یافت. این دوره همزمان با ظهور ساختاری اجتماعی، تکنولوژیکی و ایدئولوژیکی در اثر توسعه نیروی پرتغال در اقیانوس اطلس و افریقا بود. این کشورگشایی در جهت نیل به سه هدف انجام می‌گرفت: استقرار در افریقای شمالی، تصمیم به گذشتن از دماغه بوزادور و رفتن به مناطق جنوبی‌تر، و تشکیل منطقه‌ای تولیدی در جزایر مادیرا و آزور. شاهزاده هانری دریانورد (۱۳۹۴ - ۱۴۶۰) چهره برجسته اولین مرحله بود. شخصیت بزرگی که برای هماهنگی فعالیت اشراف و بازرگانان تلاش می‌کرد. او آرزو داشت که ثروت از راه کشت و زرع و تجارت بدست آید و راه‌های تجارتی کنترل شود و سعی می‌کرد این فعالیت‌ها را با خواست ملت خویش و اروپای مسیحی (تحت رهنمودهای پاپ و سازمان مسیح، سازمانی مذهبی که در سال ۱۴۲۰ هانری رئیس اعظم آن شد) وفق دهد.

مرحله دوم کشورگشایی از سال ۱۴۶۹، یعنی زمانی که آلفونسوی پنجم پادشاه پرتغال قراردادی با فرمان گومش جهت پوشش در سواحل افریقا بست شروع شد و تا سال ۱۴۹۸ هنگام رسیدن واسکودگاما به کالیکوت (ایالت کنونی کوالا در هند) و گشوده شدن راه دریایی میان اروپا و آسیا، ادامه یافت. زان دوم، شاه پرتغال (۱۴۵۵ - ۱۴۹۴) مهمترین چهره در پس سازماندهی این حرکت برای فتح اقیانوس اطلس جنوبی و مرتبط کردن اقیانوس اطلس و هند بود. در نتیجه سیاست او کشورگشایی پرتغالی‌ها عمدتاً تحت کنترل دولت و تجارتی بود. حوزه‌های نفوذی تخت و تاج پرتغال با سیاست جدیدش، با پیمان توردسیلاس که در سال ۱۴۹۴ با اسپانیا منعقد شد و محدوده فتوحات اسپانیا و پرتغال را در امریکا مشخص کرد، تعیین گردید. با وجود این بالاترین هدف سیاست پرتغال، رسیدن به مشرق زمین - به گواه مسافرت‌ها زمینی پرودا کاویلنا - توأم با تأکید بر علم و تکنیک دریانوردی بود.

مکان‌های استراتژیک

سراسر قرن شانزدهم، پرتغالی‌ها در تلاش توسعه ارتباطات در «اشتاودورا دا ایندیای» خود (ایالت

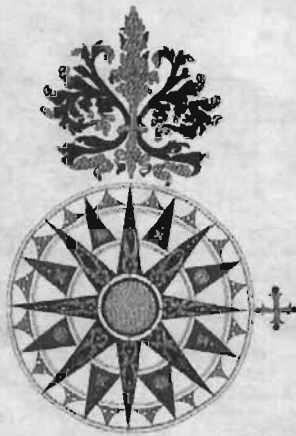
هندوستان) و ایجاد جامعه جدیدی در برزیل بودند. «ایالت هندوستان» شامل شبکه وسیعی از ارتباطات تمدن‌های متفاوت، از دماغه امیدنیک تا ژاپن، بود. این راه‌های ارتباطی راه‌هایی بود که مسافران دریایی، مکتشفین و تجار پرتغالی بیشترین آمد و شد را در آن از افریقای شرقی تا مشرق زمین، در تلاش برای اشاعه و تغییر دین و سیاست، با حداقل وحدت زبان، انجام می‌دادند. «ایالت هندوستان» برپایه تعدادی مستعمره کوچک با وسیعترین پوشش محدوده جغرافیایی، سازماندهی شده بود. این شبکه تجارتی پرتغال از مدل دریانوردی اسلامی الهام گرفته بود. کنترل دریاها از نقاطی استراتژیک مانند هوفو، گوا و مالاکا، برای تسلط بر منطقه‌ای وسیع از نقاط محدود تحت مالکیت، ضروری بود و این نقشه را آلفونسو دو آلبوکرک در فاصله سالهای ۱۵۰۹ و ۱۵۱۵ به مرحله اجرا گذارد. در عین حال از سال ۱۵۰۲ به بعد این حاکمیت دریایی، که وسیله‌ای برای کسب کنترل بخشی از دریاها و گردش کالا بود، با اعمال سیستم «کارتاز» یا هدایت بی‌خطر کشتی‌های غیر مسیحی در اقیانوس هند توسط پرتغال به حقیقت پیوست.

ویژگی‌های اصلی «ایالت هندوستان» فعالیت‌های دریانوردی، اقتصاد تجاری و ساختار روستایی جمعیت بود و افراد وفادار به دولت و کلیسا و اقدام

کننده براساس الهامات شخصی واحدهای اصلی اجتماع را تشکیل می‌دادند. اساس شکوفایی اقتصاد «ایالت هندوستان» اقتصاد تجارتی و هدف نهایی آن برقراری ارتباط بازرگانی بین مناطق مختلف آسیا و بین آسیا و اروپا بود. این تجارت بین‌المللی برپایه تجارت فلفل و زنجبیل از مالابار و اندونزی و مالزی، جوز بویا و پوست آن از جزایر باندا در هند شرقی، دارچین از سیلان، میخک از تارت، اسب از ایران و عربستان، ابریشم و چینی از چین و طلا از افریقای جنوب شرقی (امپراتوری مونوموتاپا) و سوماترا استوار بود.

سیستم اجتماعی برزیل را برخلاف سیستم

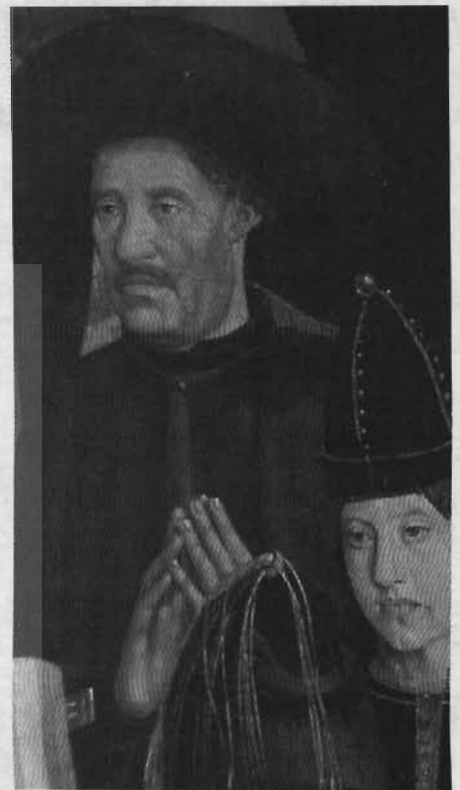
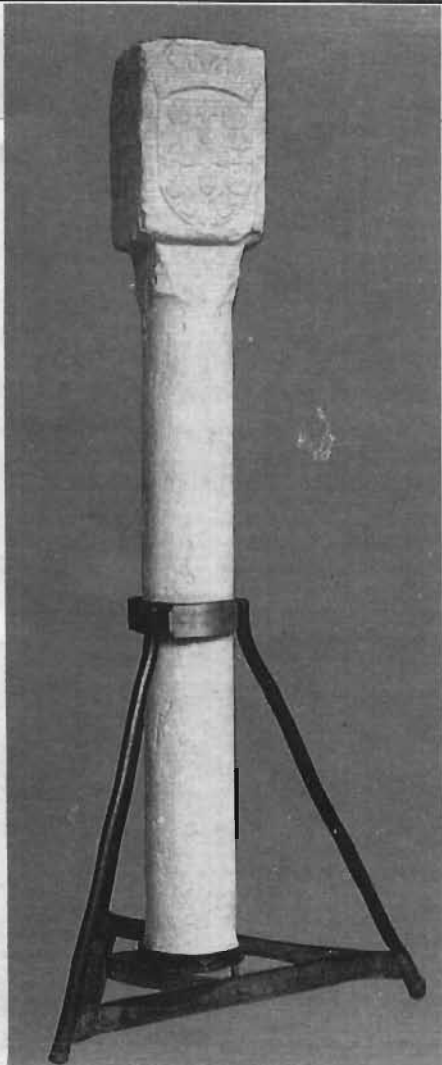
بقیه در صفحه ۳۹

پیشتازان اکتشافات در اقیانوسها

دیوگو کائو

شاه ژان دوم به دیوگو کائو که از شوالیه‌های دربار بود مأموریت داد سواحل غربی افریقا را جستجو کند. او، بعنوان اولین اروپایی که در جنوب خط استوا قدم بر خاک نهاد، روابط دوستانه‌ای با حکام محلی کنگو، آنگولا و نامیبیا برقرار کرد و در سال ۱۴۸۲، طی مسافرتش سواحل افریقا را بین کیپ کاترینا و کیپ لویز (گابون امروزی) سیاحت کرد و در مسافرت دوم خود از پوان - نوار گذشت و در رودخانه کنگو جهت اکتشافات داخل کنگو و آنگولا پیشروی کرد. او نیز مانند سایر دریانوردان پرتغالی ستون‌های سنگی حک شده‌ای (Padrões) در خط سیر خود در مکانهایی در زمین فرو کرد که امروزه ردیابی مسیر او را ممکن ساخته است. ستون سنگی حکاکی شده‌ای که در تصویر مقابل می‌بینید در انجمن جغرافیایی لیسبون نگهداری می‌شود.

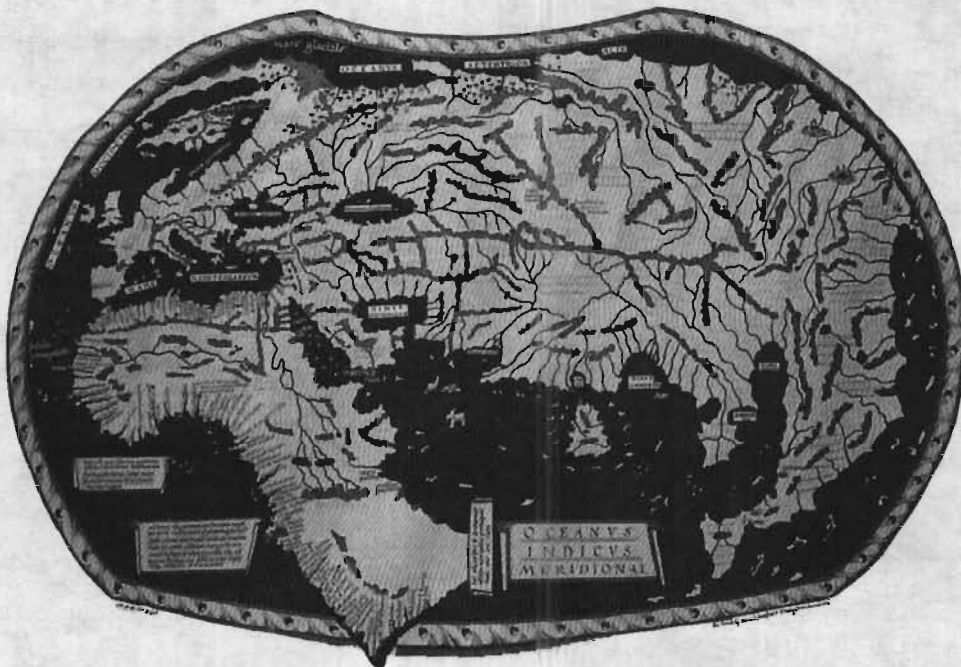
بارتولومو دیاش

بارتولومو دیاش از شوالیه‌های دربار پرتغال (متوفی به سال ۱۵۰۰)، به جهت مسافرتش در سالهای ۱۴۸۷ - ۱۴۸۸ و عبور از جنوبی‌ترین نقطه افریقا، یعنی دماغه امیدنیک - که او نام «دماغه طرفانها» بر آن نهاد - معروفیت دارد. او از این طریق فرضیه شاه ژان دوم را مبنی بر اینکه می‌توان از راه دریا به هند رسید، اثبات کرد. ده سال بعد ناوگانی به فرماندهی واسکو دوگاما از دهانه رود تاگوس

عازم اکتشاف سرزمین افسانه‌ای ادویه و طلای شرق شد. دیاش سفرهای اکتشافی دیگری نیز انجام داد و سرانجام زمانی که کشتی وی در نزدیکی دماغه‌ای که او کشف کرده بود دچار حادثه شد، غرق گردید. نقشه زیر، که هنریک مارتلوس نقشه‌کش آلمانی حدود ۱۴۸۹ آنرا کشیده است، تأثیر مستقیم سفر دیاش را بر نقشه‌کشی جغرافیایی اروپا نشان می‌دهد.

شاهزاده هانری دریانورد و شاه ژان دوم

شاهزاده هانری (۱۳۹۴ - ۱۴۶۰) پسر شاه ژان اول به جهت اینکه الهام بخش، تأمین کننده بودجه و سازمان دهنده سفرهای اولیه اکتشافی پرتغال بود به دریانورد معروف شد، عشق به توسعه مذهبی، سیاسی و اقتصادی کشور پرتغال را همه گیر کرد. بعدها در نیمه دوم قرن پانزدهم، برادرزاده‌اش شاه ژان دوم (۱۴۵۵ - ۱۴۹۵) با ادامه اکتشاف در ساحل افریقا و جستجوی راهی برای رسیدن به هندوستان به آن شدت بیشتری بخشید. عکس فوق که تصویری از تابلوی چندلایه برای سائو ویسنته اثر نونو گونسالوز است، هانری را با شاه ژان دوم آینده نشان می‌دهد. (ر. ک. ص ۲۱)

فرنان دماغالنا

(فردیناند ماژلان)

ماژلان (حدود ۱۴۸۰ - ۱۵۲۱) اولین سفر اکتشافی بدور دنیا را در سال‌های ۱۵۱۹ تا ۱۵۲۲ فرماندهی کرد. زمانی که در شرق در خدمت سربازی برای پرتغال بود نکات بسیاری فرا گرفت که در مسافرتش مفید واقع شد. در آن زمان به بسیاری از دریانوردان از طرف حکومت‌های خارجی مبالغ هنگفتی برای فرماندهی اکتشافات دریایی پرداخت می‌شد و ماژلان به خدمت امپراتور چارلز اول، که پادشاه اسپانیا هم بود، در آمد. اسپانیایی‌ها بزرگترین رقیب تجاری پرتغال و در جستجوی راهی برای رسیدن به آسیا از آنطرف امریکا بودند. پیشنهاد ماژلان برای حرکت دادن کشتی‌ها بطرف غرب، به جزایر ادویه و یا به مالاکا مورد قبول پادشاه واقع شد. در ۲۱ اکتبر ۱۵۲۰ کشتی‌های او از انتهای جنوبی امریکا، از مسیری که بعدها به نام تنگه ماژلان نامیده شد، گذشتند و به اقیانوسی که او آنرا اقیانوس آرام نامید وارد شدند. دریانورد بزرگ آنقدر زنده نماند تا نتیجه طرح خود را مشاهده کند و در یک درگیری در فیلیپین کشته شد. سفر دریایی او را خوان سیاستیان الکانو به اتمام رسانید. این تصویر ماژلان در موزه دریانوردی مادرید موجود است.

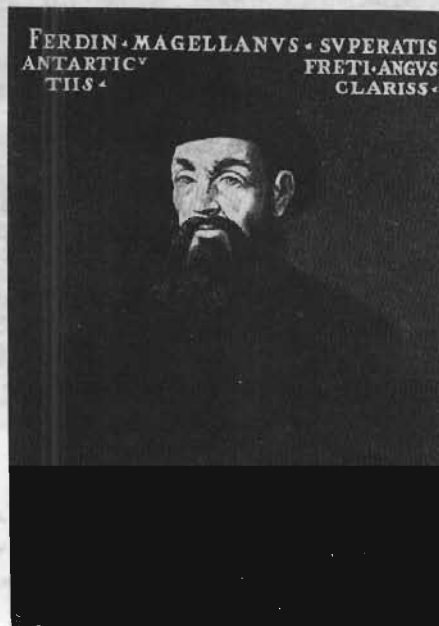

واسکودو گاما

واسکودو گاما (حدود ۱۴۶۸ - ۱۵۲۴) معروفترین دریانورد پرتغالی، قبل از اینکه به فرماندهی ناوگانی که از دماغه امید نیک گذشته، راه دریایی را از اروپای غربی به هندوستان گشود - که دستاوردی عظیم برای پرتغالی‌ها بود - منصوب شود، مأموریت‌های متعددی برای شاه ژان دوم انجام داد. (۶ سال قبل از اینکه او راه هندوستان را بگشاید، کریستف کلمب که برای اسپانیا دریانوردی می‌کرد، سعی کرده بود راهی از دریای غرب به سوی آسیا بیابد ولی بجای آن به امریکا، که اروپائیان از وجود آن بی‌خبر بودند، رسیده بود). ناوگان دوگاما روز هشتم ژوئیه ۱۴۹۷ سفر خود را از لیسبون آغاز کرد و در ماه مه سال بعد به بندر کالیکوت در ساحل جنوب غربی هندوستان رسید. او با «زامورین» فرمانروای کالیکوت ملاقات کرده نامه‌ای از مانوئل اول جانشین شاه ژان دوم به او داد که حاوی پیشنهاد اتحاد و پیمان تجاری بود. بعد از بازگشت به لیسبون دوگاما به سمت نایب‌السلطنه پرتغال در هند منصوب شد. سفر بزرگ اکتشافی او الهام‌بخش لوئیس دکاموش در شعر حماسی‌اش لوزیاد گردید.

پدرو آلوارش کابرال

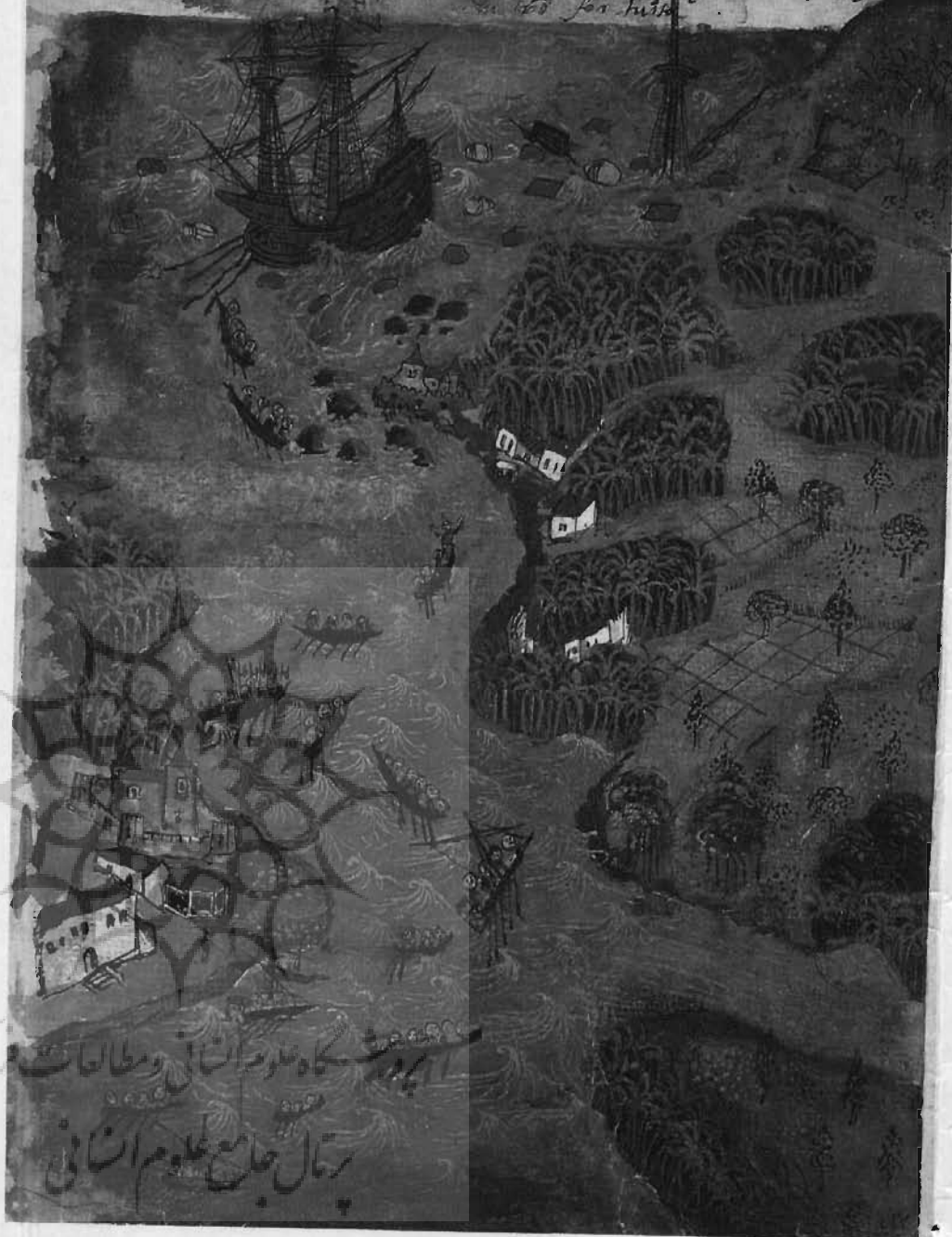
پس از اینکه واسکودو گاما راه دریایی هندوستان را کشف کرد، پدرو آلوارش کابرال (حدود ۱۴۶۷ - ۱۵۲۰) به سمت فرماندهی دومین ناوگان پرتغالی عازم کالیکوت منصوب شد. او دستور داشت روابط تجاری و سیاسی با این بندر، که در آن زمان مرکز تجارت ادویه بود ایجاد کند. ناوگان او که در سال ۱۵۰۰ بندر لیسبون را ترک کرد از مسیر خود منحرف شده بطرف غرب رفت و بالاخره در نقطه‌ای از ساحل برزیل که کابرال آنرا «وراکروز» نامید، رسید. علی‌رغم این باور که کشف برزیل اتفاقی بوده است، اشارات چندی موجود است که شاه مانوئل اول به کابرال فرمان داده بود راهی به هند غربی، که نام امریکای لاتین در آن زمان بود، پیدا کند. این مناطق را هر دو کشور پرتغال و اسپانیا تحت بررسی‌های اکتشافی قرار داده بودند. در سال ۱۴۹۴ پیمان توردو سیلاس برای تعیین حدود مناطق تحت سلطه هر یک در دنیای جدید بین آنها منعقد گردید. عکس فوق تصویری از مجسمه کابرال در یکی از میدانی شهر لیسبون است.

CAPITAM MOROANO

do Jorge

De novo se abarou da morabarrade goa
de novo se abarou da morabarrade goa
de novo se abarou da morabarrade goa

اكتشافات دریایی پرتغالی‌ها به قیمت جان انسان‌های زیادی بدست آمد. این تصویر که از دست‌نوشته به نام *Codex Lisurate de Abreu* (۱۵۵۸) برداشته شده غرق شدن یک کشتی پرتغالی را در اقیانوس اطلس نشان می‌دهد. (کتابخانه بیرپون مورگان، نیویورک).

بقیه از صفحه ۷

اجتماعی «ایالت هندوستان» خانواده‌های مستعمره‌نشین زمیندار تشکیل می‌داد و مدل جامعه، جامعه اشرافی و برده‌داری بود و ثروت آنها از منابع کشاورزی و نیروی کاربرده‌ها، توأم با گله‌داری و کشت نیشکر حاصل می‌شد.

بدین‌طریق، پرتغالی‌های قرون پانزدهم و شانزدهم بهم آمیختن مردم و فرهنگ‌های متفاوت را در مقیاسی وسیع تجربه کردند. آنها بین تمدن‌های مسیحی، یهودی و اسلامی ارتباط برقرار کردند، کالای تجارتهی فراهم آوردند و بین ادیان، آداب و سنن، صلح و تفاهم برقرار ساختند.

در دوره اکتشافات عظیم، زبان پرتغالی، زبان اصلی محاوره در دریانوردی و تجارت، مخصوصاً بین سواحل آفریقا و شرق شد و این حقیقت که امروز زبان پرتغالی، نسبت به زبانهای دیگر لغات بیشتری از ریشه زبانهای آسیایی، آفریقایی و امریکایی لاتین دارد، خود نتیجه این ارتباط گسترده با تمدن‌های متفاوت است.

لویس فیلیپ بار تو مورخ پرتغالی آنکولایی تبار و استاد دانشگاه کلاسیک لیسبون است. آثار متعددی درباره اکتشافات پرتغال نوشته است که کتاب پرتغال پیش‌تاز ارتباط شمال و جنوب به سه زبان پرتغالی، فرانسوی و انگلیسی از آنجمله است.

ماهنامه پیام یونسکو

یابر توافق یونسکو (سازمان تربیتی، علمی و فرهنگی ملل متحد) با کمیسیون ملی یونسکو در ایران بوسیله کمیسیون مذکور و زیر نظر هیئت‌مدیره آن منتشر می‌شود. انتشار مقالات، تفاسیر، آراء و تصاویر این منجمله دال بر تأیید یا صحت کامل مطالب آن نیست.

مدیر داخلی: محمد پارسی

مترجم: فیروزه برومند

ویراستار: علی صلح‌جو

ساختمان فجر، شماره ۱۱۸۸ منطقه پستی ۱۳۱۵۸.

صندوق پستی شماره ۴۴۹۸ - ۱۱۳۶۵ تلفن ۶۶۸۳۶۵

گزیده‌ای از مقالات پیام یونسکو هر سه ماه یکبار به‌خط بریل به‌زبانهای انگلیسی، فرانسه، اسپانیایی و کره‌ای منتشر می‌شود. نقل مطالب و تصاویر پیام به شرط ذکر نام نویسنده و نام و تاریخ مجله آزاد است، مگر آنکه مطلب یا عکس با عبارت «نقل ممنوع» از این قاعده مستثنی شده باشد. از نشریاتی که از مطالب یا عکس‌های پیام یونسکو استفاده می‌کنند خواهشمند است سه نسخه از آن نشریه را به دفتر مجله ارسال دارند. مقالاتی که نام نویسنده دارند مبین عقیده مؤلف هستند و لزوماً عقیده یونسکو یا مسئولین پیام را منعکس نمی‌کنند. همچنین مرزهای مشخص شده در نقشه‌ها، نظر رسمی یونسکو یا سازمان ملل نیست.

تصاویر، شرح تصاویر و عناوین مجله را کارکنان پیام تهیه می‌کنند.

مسئولان دفتر مرکزی (پاریس)

مدیره: بهجت الهادی

سرمدیر: عادل رفعت

دبیر اجرایی: جیلین ویسکامپ انگلیسی: زوی سائکن، کارولین

لارنس فرانسه: آن لوک، ندا الخازن اسپانیایی: فرانسیسکو

فرناندز سانتوس، میگل لاسارکا آراکلی اورتیس دو اورسیا

عربی: عبدالرشید الصادق محمودی بریل: ماری دومینیک بورزه

تصاویر: آریان بیل طراچی و تولید: جورج سروات پشوئش:

ویولت وینگشتاین توزیع: هنری نوییل ارتباط با سایر دفاتر:

سولاز بیلین

دبیرخانه: آتی براشه، موناجاتا، ماجدا، دلال، کلودی دوهمال

کلیه مکاتبات باید خطاب به سردبیر در پاریس صورت پذیرد.

دفتر مرکزی: یونسکو، میدان فنوا ۷، پاریس ۷۵۷۰۰

مسئولان ماهنامه در زبانهای دیگر

روسی: گئورگی زلین (مسکو) آلمانی: ورنر مرکلی (برن) ژاپنی: سی‌ئی شیرو کوجیما (توکیو) ایتالیایی: ماریو گویدونی (رم) هندی: رام بابو نارما (دهلی) تامیل: محمد مصطفی (مدیس) عبری: الکساندر برویدو (تل آویو) هلندی: بل مورن (آمستردام) پرتغالی: بندیکتو سیوا (ریو دو ژانیرو) ترکی: مفا ایلکازر (استانبول) اردو: حکیم محمد سعید (کراچی) کاتالان: خوان کازار (راس ای‌ماتزی) (بارسلون) اسپانیایی: عبدالمناظف سعید (کوالالمپور) کوره‌ای: سیک سونگ جیل (ستول) سواحلی: دومینو دو تاسیسیوا (دارالسلام) کروآت و صربی: مقدونی، صوب و کرواتی، اسلووانی: بوزیدار برکویچ (بلگراد) چینی: شین کوفن (پکن) بلغاری: گوران گوتف (صوفیه) یونانی: نیکلاس باباگیورگیو (آتن) سیلانی: س. ج. سومانتسکر (باندرا) (کولومبو) فنلاندی: مازجانا اوکسانن (هلسینکی) سوئدی: لیناسونزن (استکهلم) پاسکال: گوردولزلا راسکا (ساز اسپانیا) تایوانی: سائستری سورا سانهیت (تایپک) ویستامی: وائوتونگ (هانوی) یتشو: ناصر سهام (کابل) هوسا: حبیب العین (سوکوتو)